

Panoràmica de l'Antic Cementiri **A**

Llocs d'interès artístic

Àngel de Frederic Marès i Deulovol **B**

Escultura de Jordi Arenas i Clavell **C**

Pietat de Jordi Puiggalí i Clavell **D**

Pietat de Francesc Carulla i Serra **E**

Llocs d'interès paisatgístic

Esplanada dels Panteons **F**

Arbrat de xiprers **G**

Escalinata central **H**

Ampliacions anys 60 segle XX **I**

De dilluns a diumenge
de 9 a 17.30 h (d'octubre a març)
i de 9 a 18 h (d'abril a setembre)

Passatge de Josep Samsó, s/n
41°32'54"N 2°26'45"E

+34 93 757 47 67
administracio@cementirismetropolitans.com
www.cementirismetropolitans.cat

Ajuntament de Mataró

CEMENTIRIS METROPOLITANS

CEMENTIRI DELS CAPUTXINS
MATARÓ

UN PASSEIG A L'AIRE LLIURE PER LA HISTÒRIA I L'ART FUNERARI DE MATARÓ

Pòrtics de l'esplanada dels Panteons

El **Cementiri dels Caputxins** és un dels recintes neoclàssics més interessants de Mataró i el conjunt monumental d'aquest estil més important de la ciutat.

Es tracta d'un espai emblemàtic, amb molta història, on reposen les restes d'algunes de les personalitats més rellevants nascudes o vinculades a la ciutat com l'impulsor del primer ferrocarril de la península, Miquel Biada i Bunyol, i l'arquitecte, polític i historiador, Josep Puig i Cadafalch.

L'any 1787 una Reial Cèdula de Carles III va prohibir els enterraments a les esglésies i va obligar a construir nous cementiris ventilats, allunyats del nucli urbà. El 1817, l'Ajuntament de Mataró va autoritzar la proposta de l'orde dels Caputxins de fer un "Campo Santo" o cementiri a la part alta del convent, per a tots els ciutadans que volguessin ser-hi enterrats. En només tres anys, pràcticament acollia tots els enterraments que es feien a Mataró.

Des de la seva construcció, el Cementiri i el Convent dels Caputxins van viure diverses fortificacions, enderrocs i reconstruccions. L'any 1835 va ser incendiat i posteriorment abandonat de forma definitiva pels frares caputxins. L'any 1844 la Junta d'Obra de Santa Maria va adquirir, a través d'una subhasta, la finca en què es construiria el nou cementiri catòlic. Es té constància que l'any 1847 l'arquitecte Miquel Garriga i Roca hi està treballant.

El 1852 el projecte va ser interromput i l'any següent es va encarregar a l'arquitecte Antoni Rovira i Trias un nou projecte.

Estan documentades també altres intervencions arquitectòniques al recinte com la capella d'estil clàssic (1851), obra de l'arquitecte Martí Sureda Deulovol i una portalada neoclàssica (1857), l'actual entrada principal.

El 1944 es va fer una nova ampliació a la part dreta de l'esplanada de l'entrada principal, la Secció Nova, obra de l'arquitecte municipal Lluís Gallifa i Grenzner.

El Cementiri dels Caputxins va passar a ser de propietat municipal el març de 1982.

El Cementiri és un museu a l'aire lliure que ens explica 200 anys de la història de la ciutat en un interessant passeig artístic i arquitectònic entre sepultures, panteons, mausoleus i escultures funeràries.

Fonts documentals:

"Cementiri dels Caputxins. Cementiri de Mataró (segles XIX al XXI). Una passejada pel lloc més discret, recollit, silenciós i desconegut de la ciutat". **Manuel Cusachs i Corredor**. 2012.

"Els cementiris de Mataró", **Manuel Salicrú i Puig**. FULLS Museu Arxiu de Santa Maria. 1982. Núm. 13.

Fotografies: **Ramon Manent i Rodon** / **Manuel Contreras Martínez**

PLÀNOL DEL CEMENTIRI AMB ELS LLOCS DE VISITA RECOMANATS

Esplanada dels Panteons

1 Portalada (1857). Inscripció llatina del Llibre de Job referida al Judici Final. Corones de flors i torxes invertides.

2 Capella (1851). De planta circular voltada de columnes dòriques i frontispici triangular i coberta amb una gran cúpula que insinua un petit panteó a la romana. Arquitecte Martí Sureda i Deulovol.

3 Monument funerari erigit per l'Ajuntament Constitucional de Mataró (1890) en memòria dels morts en la defensa de la ciutat i per la causa liberal (1873 i 1875): Salvador Palmerola, Jaume Ibran, Francesc Oliver i Bertomeu Teixidor.

4 Tomba dels pares fundadors del Col·legi Valldemia (1855): Hermenegild Coll de Valldemia, Ramon Cuspinera i Pelegrí Ferrer.

5 Mausoleu de Miquel Biada i Bunyol (1789-1848), promotor del primer tren peninsular entre Barcelona i Mataró. Erigit en ocasió del Primer Centenari del Ferrocarril (1848).

6 Panteó de Pere Sans i Falguera (1899-1996) i la seva família, dedicat a Miguel de Cervantes i al Quixot, de qui va ser un fervent admirador.

Secció Nova (1944)

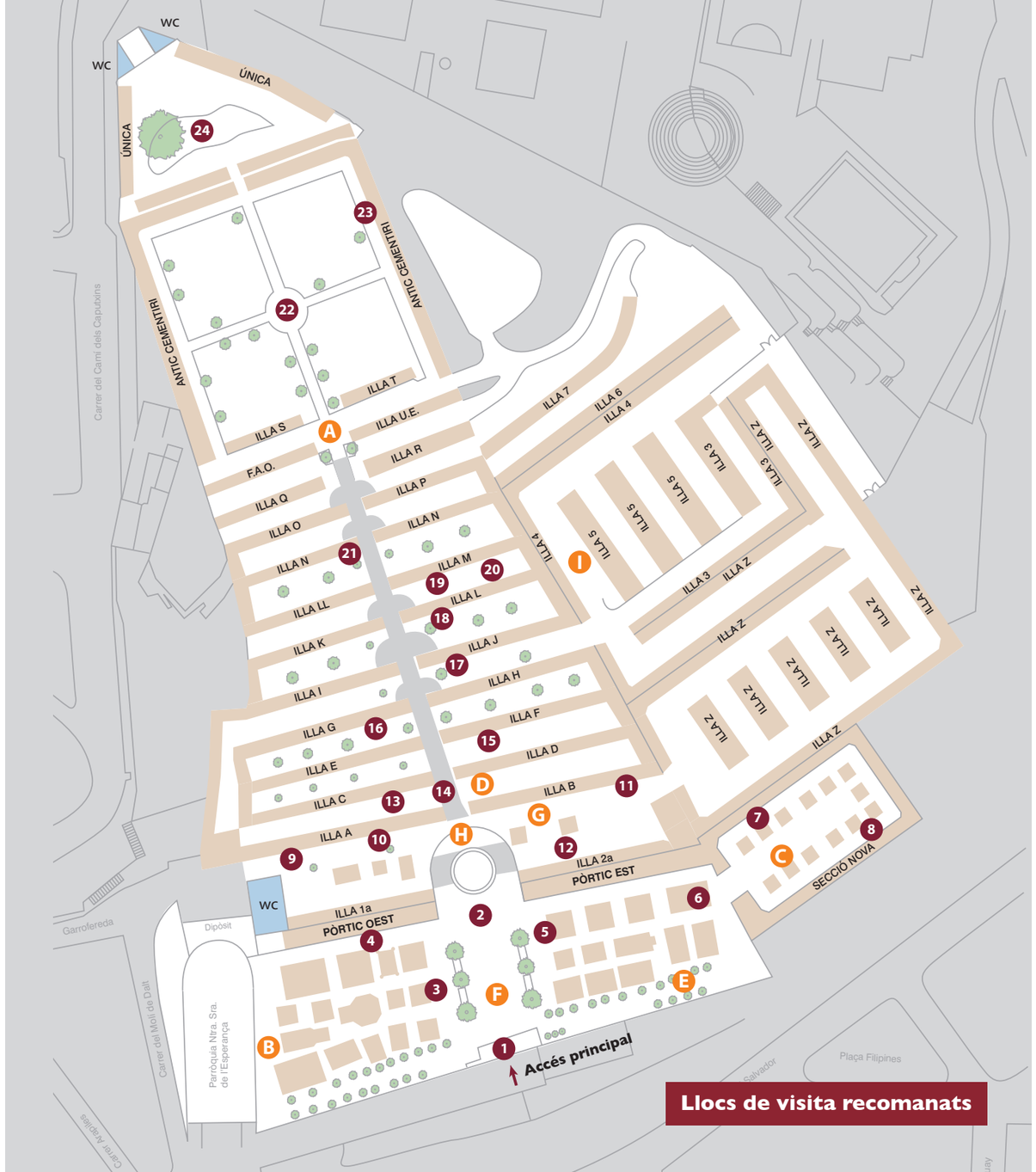
7 Nínxols d'aviadors australians de la RAF abatuts davant Mataró per un vaixell alemany durant la Segona Guerra Mundial (1944). Els cossos van ser recuperats per pescadors i enterrats aquí. Secció Nova, núm. 58, 63, 66 i 71.

8 Nínxol de Joan Peiró i Belis (1887-1942). Membre de la CNT, director del Forn del Vidre. Ministre de la República (1936-1937). Exiliat i segrestat a França per la Gestapo i lliurat a les autoritats franquistes. Empresonat i afusellat a Paterna el 24 de juliol de 1942. Les seves restes van ser traslladades a Mataró l'any 1989. Secció Nova, núm. 271.

Zona de l'Escalinata (1844-1852)

9 Nínxol del Dr. Antoni Comas i Pujol (1931-1981), primer catedràtic de Llengua i Literatura Catalana a la Universitat de Barcelona després de la Guerra Civil (1936-1939). Illa A, núm. 136.

10 Nínxol de Terenci Thos i Codina. (1841-1903), Mestre en Gai Saber (1887). Catedràtic d'Economia Política (1876), diputat provincial (1877-1880), va participar en la fundació de l'Associació Artístic-Arqueològica Mataronesa (1889) i de l'Escola d'Arts i Oficis (1886). Acadèmic de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona (1863). Illa A, núm. 55.

11 Nínxol de Josep Puig i Cadafalch (1867-1956). Arquitecte, historiador i polític, president de la Mancomunitat de Catalunya (1917-1923). Doctor honoris causa de les universitats de Friburg (Alemanya), La Sorbona (París), Barcelona i Tolosa de Llenguadoc. Fill Il·lustre de la ciutat de Mataró (1976). Illa B, núm. 145.

12 Nínxol de Pere Pubill Calaf "Peret" (1935-2014). Popular cantant de rumba catalana. Fill Predilecte de Mataró (2011). Illa 2a, núm. 41.

13 Nínxol de Rafael Estrany i Ros (1884-1958). Pintor, aquarel·lista i gravador. Illa C, núm. 41.

14 Panteó de la família Arenas i Clavell. Sepultura dels artistes Jaume (1918-1983), aquarel·lista i de Jordi Arenas i Clavell (1920-1998), pintor, escultor i director de l'Orfeó Mataroní. Illa C.

15 Nínxol de Marià Ribas i Bertran (1902-1996). Arqueòleg, historiador i dibuixant, pioner en la recerca i la investigació arqueològica a Mataró i el Maresme. Fill Il·lustre de la ciutat de Mataró (2012). Illa F, núm. 18.

16 Nínxol d'Enric Fité i Sala (1906-1988). Guardonat cineasta amateur. Illa G, núm. 660.

17 Nínxol de Josep Punsola i Vallespir (1913-1949). Poeta. Illa J, núm. 12.

18 Panteó d'Antoni Cuyàs i Sampere (1802-1890). Navegant, corsari i industrial. Benefactor i mecenes del Col·legi Salesià de Mataró. Illa L.

19 Nínxol de Josep M. Pellicer i Pagès (1843-1903). Historiador. Director de Literatura del Col·legi Valldemia, Illa M. núm. 14.

20 Nínxols de Josep Sabater i Sust (1882-1969), director d'orquestra del Gran Teatre del Liceu de Barcelona, i de la seva filla Rosa Sabater i Parera (1929-1983), pianista i pedagoga. Illa M, núm. 75.

21 Panteó de la Família Jofre. Projecte de l'arquitecte Agàpit Borràs i Plana, Premi Puig i Cadafalch, 1992. Illa N.

Antic Cementiri (1817)

22 Monòlit en memòria del beat Dr. Josep Samsó i Elias, rector de la Basílica de Santa Maria des de l'any 1919, erigit on va ser afusellat per un escamot de milicians (1 setembre de 1936) i enterrat a la Basílica de Santa Maria. El medalló és obra de Jordi Arenas i Clavell.

23 Nínxol de Teresa M. Roca i Vallmajor (1949-1993). Atleta. Professora d'Educació Física. Núm. 66.

Única (1876)

24 Monument en memòria dels 52 brigadistes internacionals de la Guerra Civil (1936-1939) morts als hospitals de guerra de Mataró. Projecte dels arquitectes Agàpit Borràs i Plana, i, Mariona Gallifa i Rosanas (1986).

● Llocs d'interès artístic o paisatgístic